

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

COVID-19

MCC-briefing
2 febr 2021

 & Cib-RIVM

5.1.2e

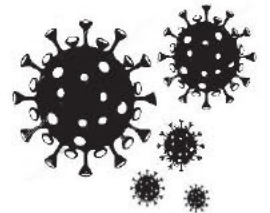
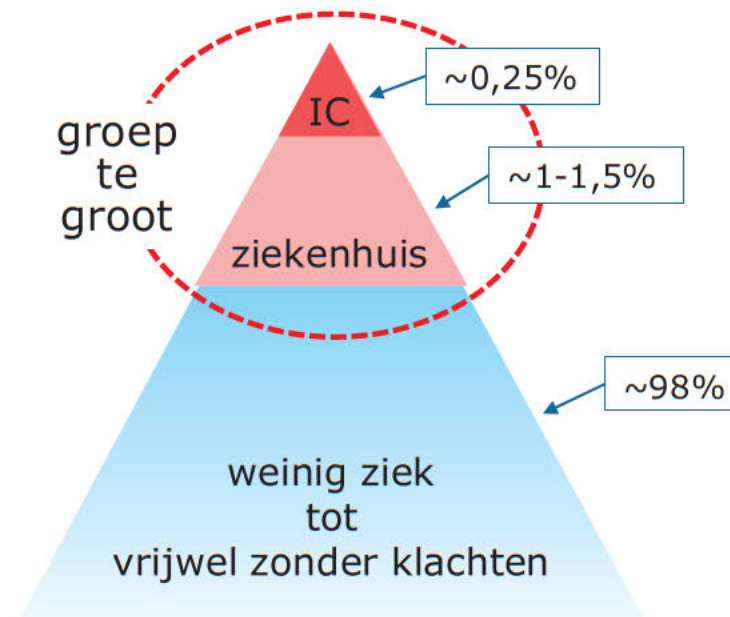
COVID-19 | overzicht

~103.250.000 bevestigde gevallen,
waarvan ~2.250.000 overleden
~én minder dan 10% bevestigd?!

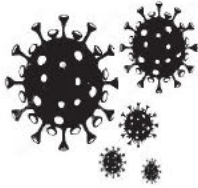
- > **Wat is het:**
 - novel Coronavirus-Infected Pneumonia
- > **De symptomen:**
 - incubatietijd: 6 dg (range 2-12 dg)
 - neusverkoudheid, hoesten en griepachtig ziektebeeld ± koorts
 - longontsteking, shocklong ('ARDS')
 - thrombosering
- > **De oorzaak:**
 - SARS-CoV-2 (nieuw Coronavirus)
- > **Hoe verspreidt het virus:**
 - mens-op-mens
 - druppel en contact; aërosol-genererende procedures (op IC)
 - verspreiding van pre-symptomatische en symptomatische contacten
 - $R_0 \sim 2,5$; generatietijd ~3-5 dg

- > **Preventie en behandeling:**
 - handen wassen!!!
 - hygiënische maatregelen gericht tegen contact- en druppelinfectie (~1,5 m)
 - adequate ventilatie!
 - handalcohol | ziekenhuis: cohorten, (isolatie)kamer, PBM, oogbescherming

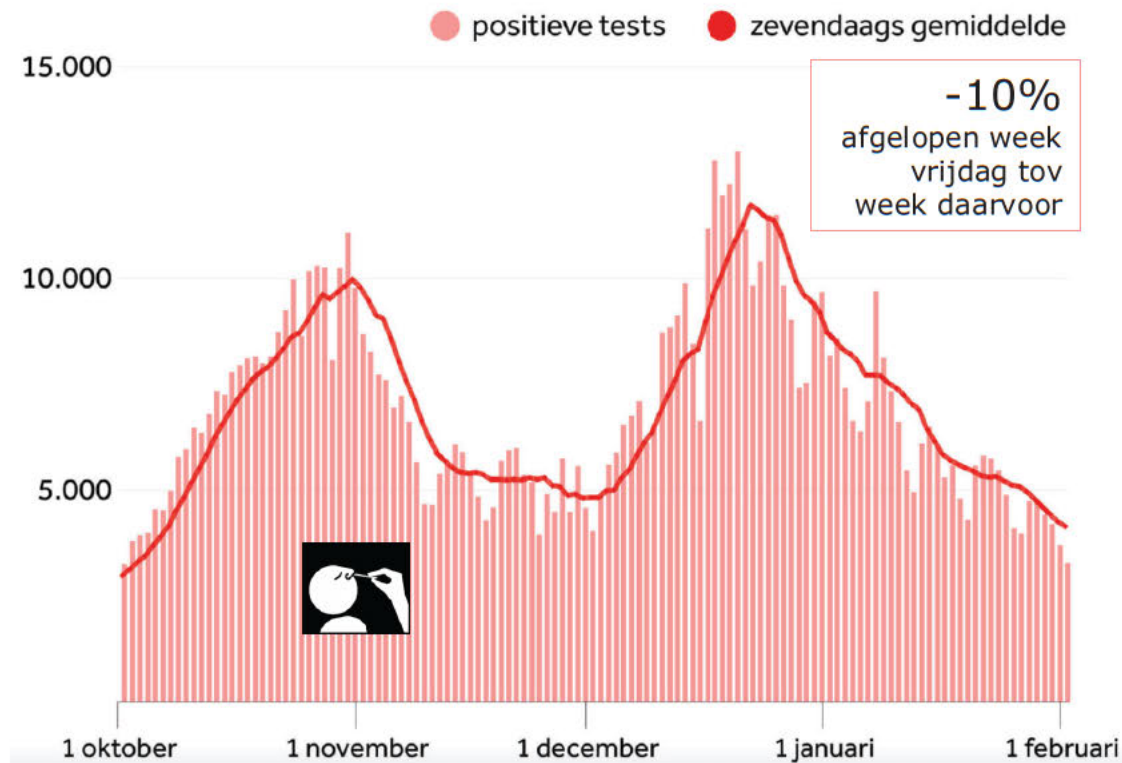

COVID-19

tweede golf in Nederland

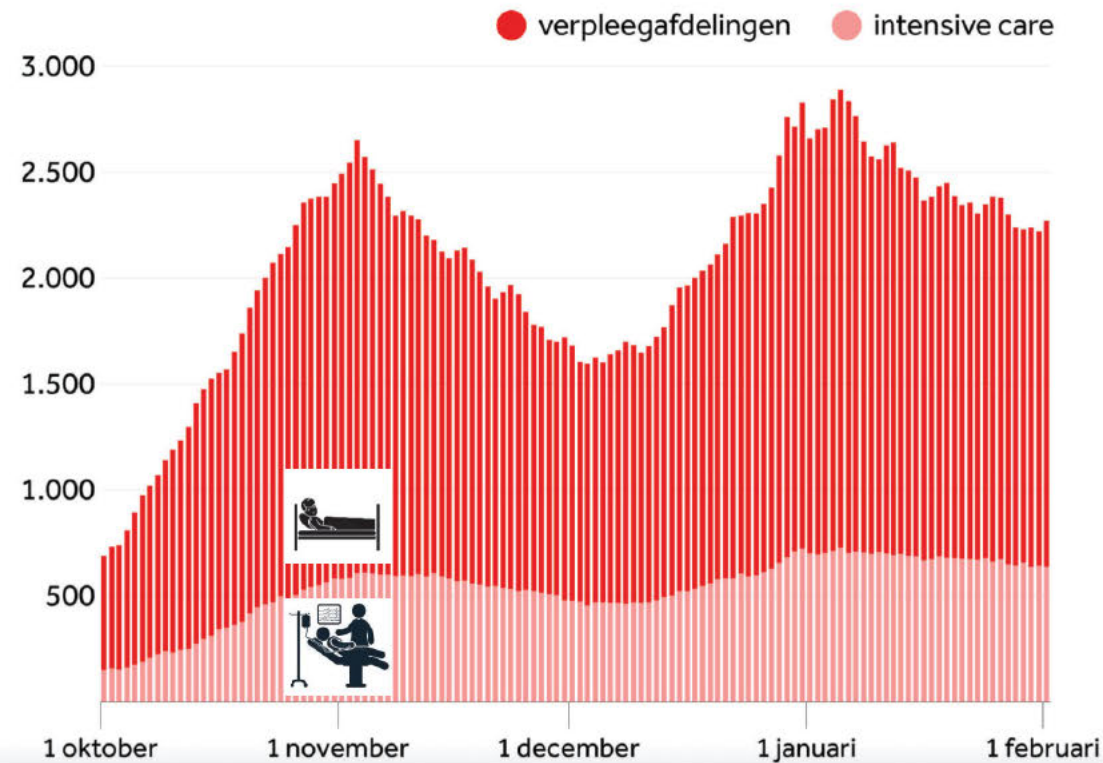

Door RIVM gemelde positieve coronatests

cf. RIVM/NOS/LCPS

Ziekenhuisbezetting door coronapatiënten

COVID-19

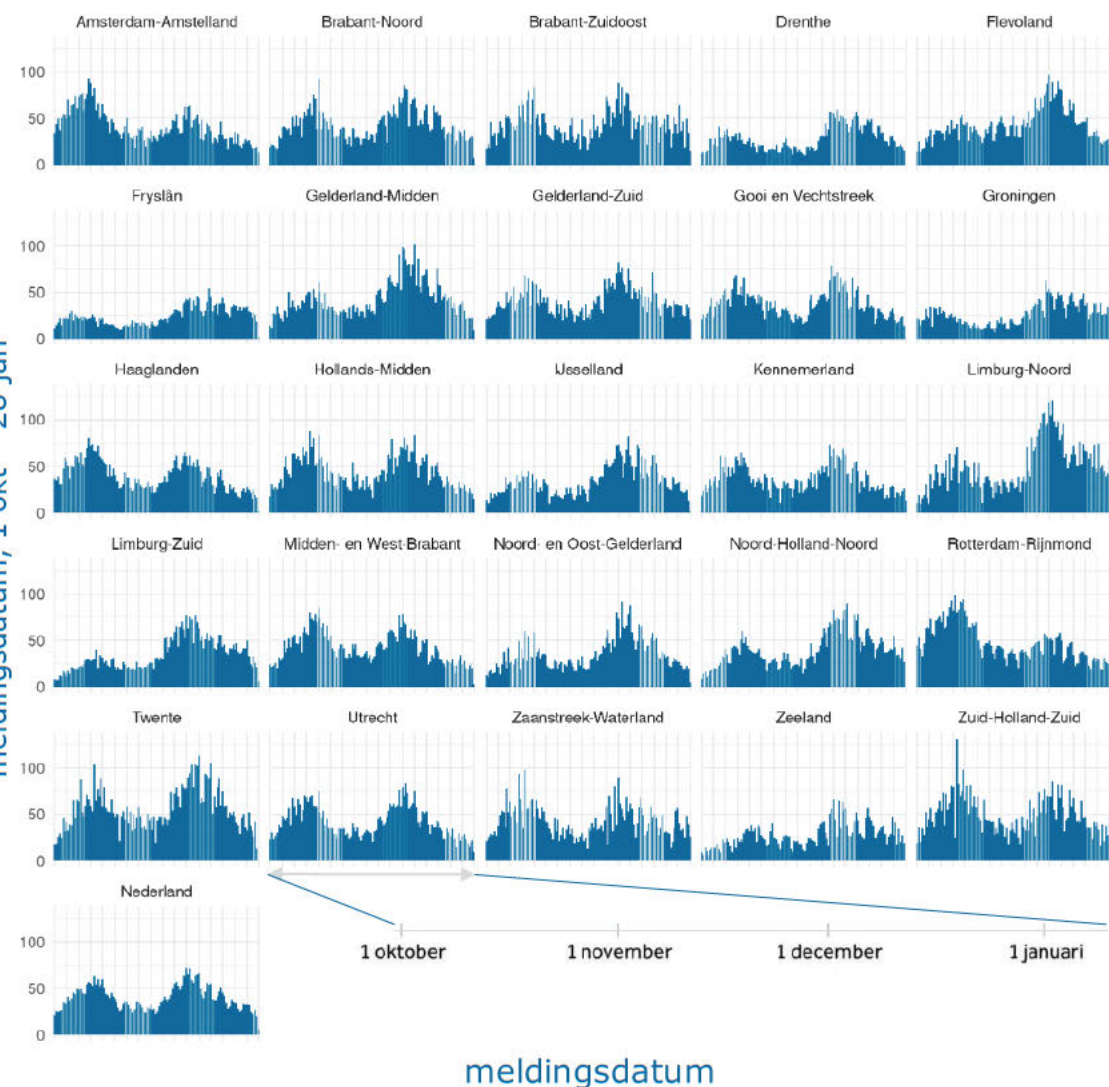
tweede golf in Nederland

afgelopen 7 dagen (vrijdag op vrijdag)

Veiligheidsregio	Totaal gemeld	/100.000
Totaal gemeld	32793	188.4
Groningen	810	138.3
Fryslân	1226	188.6
Drenthe	727	147.3
IJsselland	898	169.0
Twente	1491	236.3
Noord- en Oost-Gelderland	1329	160.6
Gelderland-Midden	1316	188.9
Gelderland-Zuid	1413	251.6
Utrecht	2207	162.9
Noord-Holland-Noord	1765	266.3
Zaanstreek-Waterland	1029	303.4
Kennemerland	928	168.7
Amsterdam-Amstelland	1669	155.9
Gooi en Vechtstreek	368	143.1
Haaglanden	1676	150.0
Hollands-Midden	1483	183.3
Rotterdam-Rijnmond	1852	139.9
Zuid-Holland-Zuid	1002	218.1
Zeeland	718	187.2
Midden- en West-Brabant	1829	162.4
Brabant-Noord	1417	216.0
Brabant-Zuidoost	2314	296.4
Limburg-Noord	1433	275.6
Limburg-Zuid	1288	215.7
Flevoland	605	143.0

<150
150-200
200-250
250-350

Aantal meldingen per 100,000 inwoners per regio, op GGD meldingsdatum, 1 okt - 28 jan

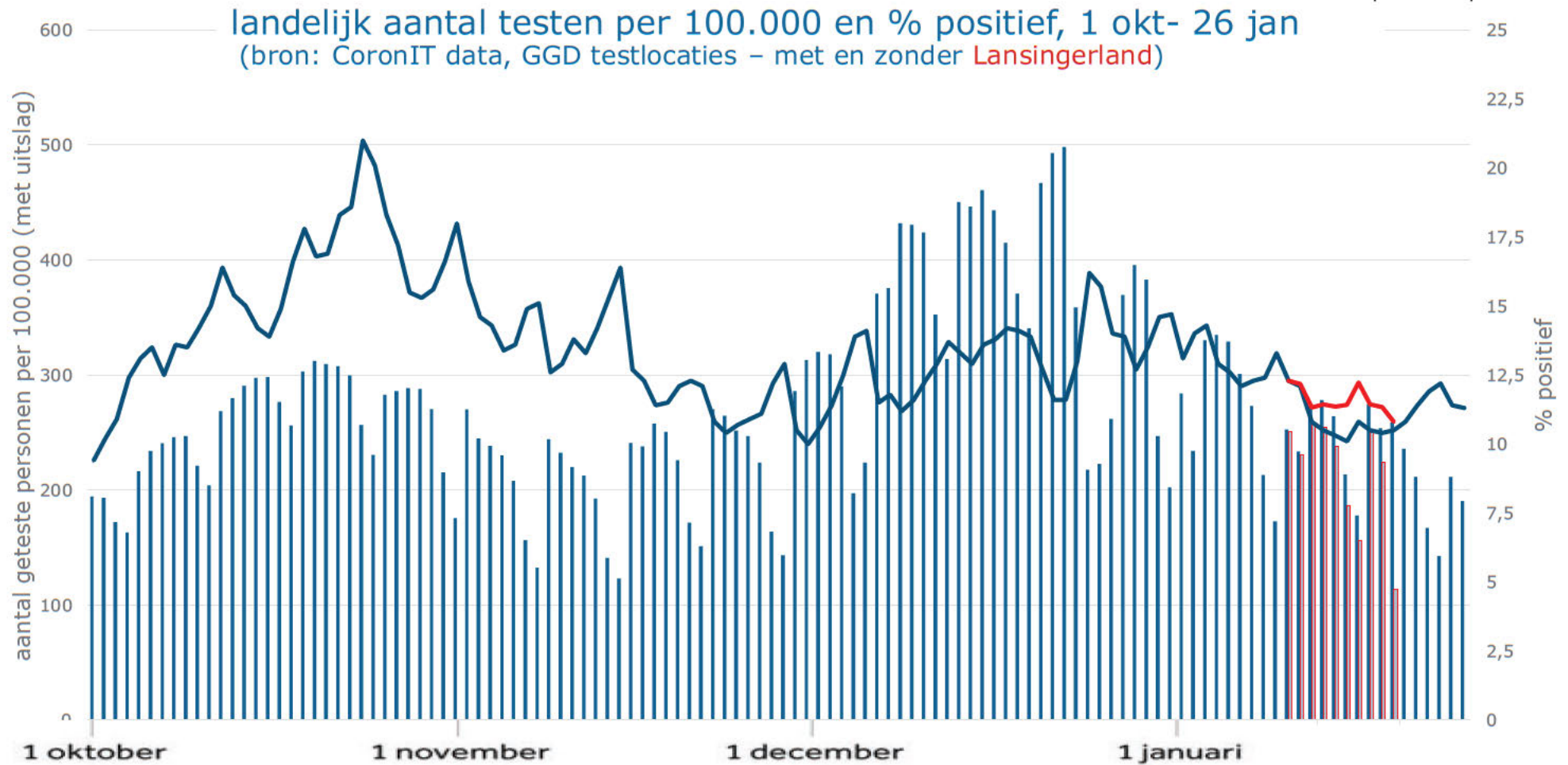

COVID-19

testen en percentage positief

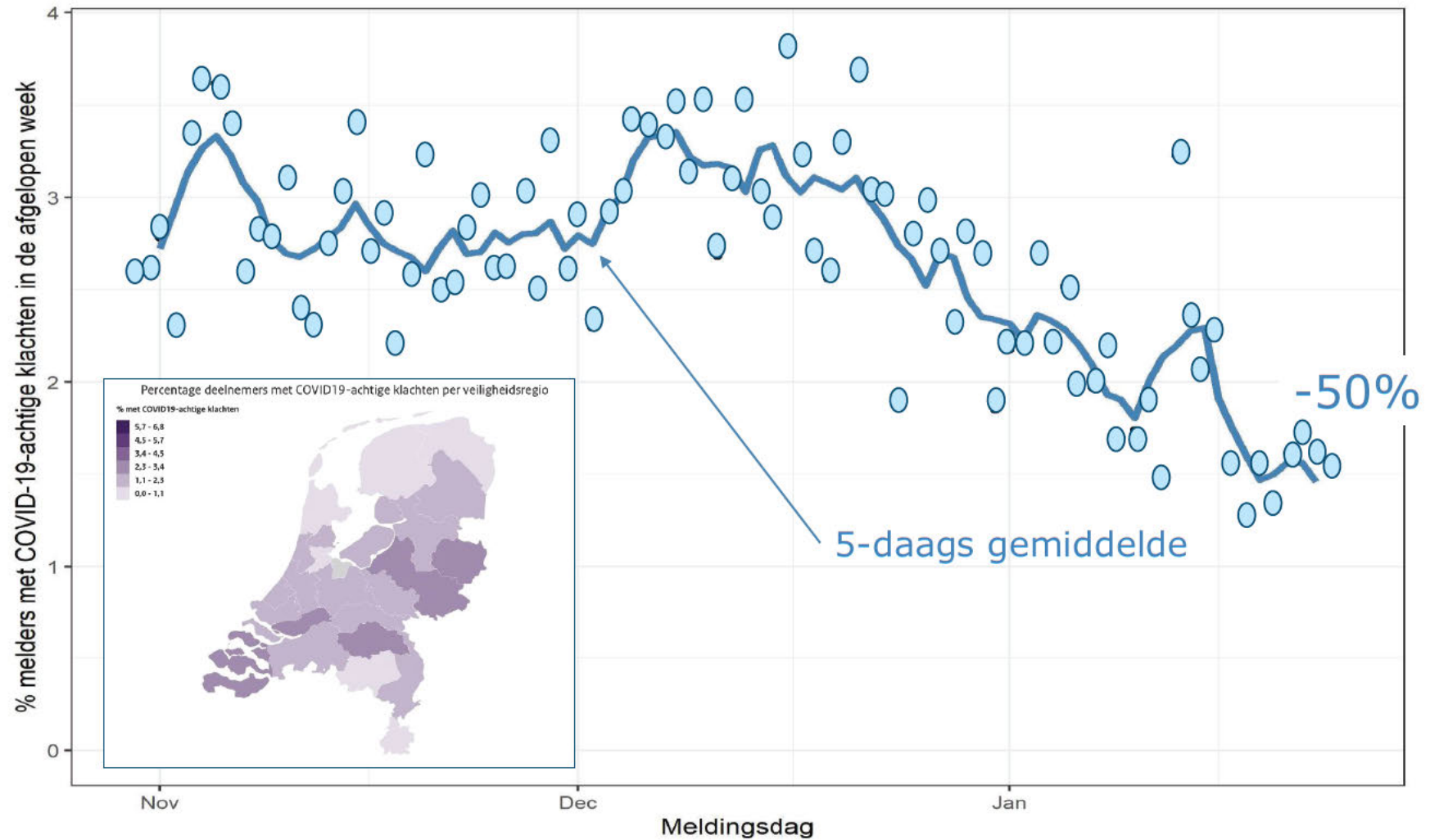

laatste 7 dagen:
11,1%

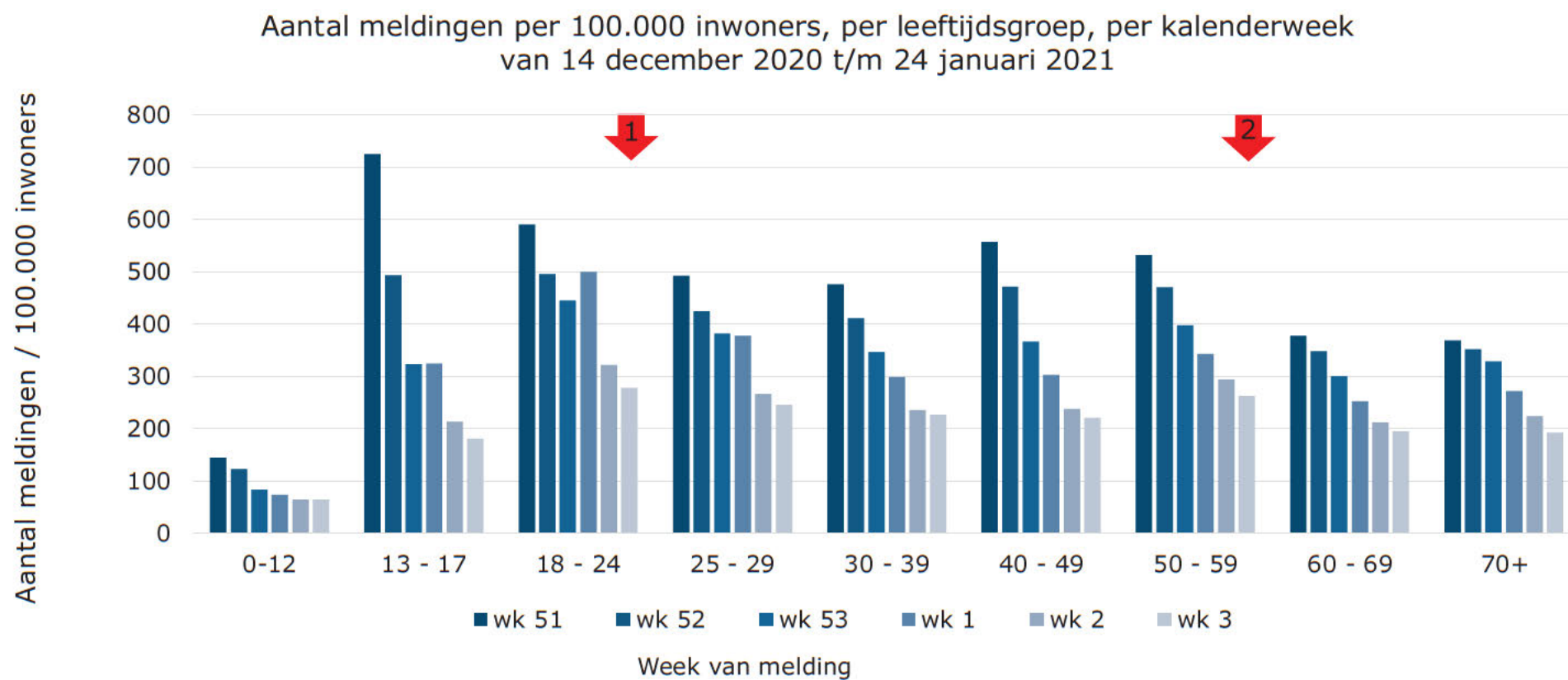
COVID-19

infectieradar – trend klachten

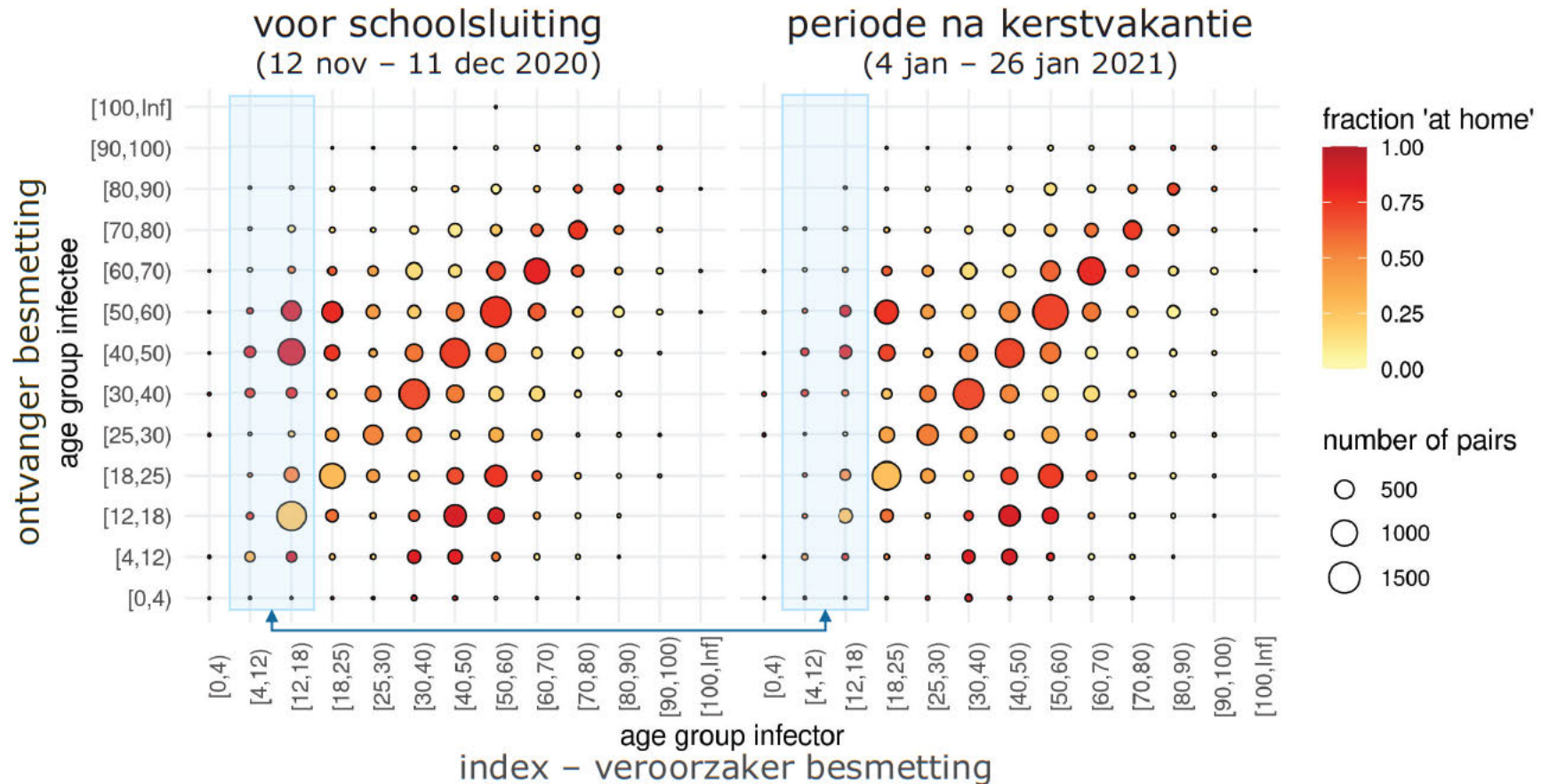
COVID-19

meldingen per leeftijd

COVID-19

transmissieparen en leeftijd

belangrijkste verschil in infectors (index in paar) in 12-18 leeftijdsgroep:

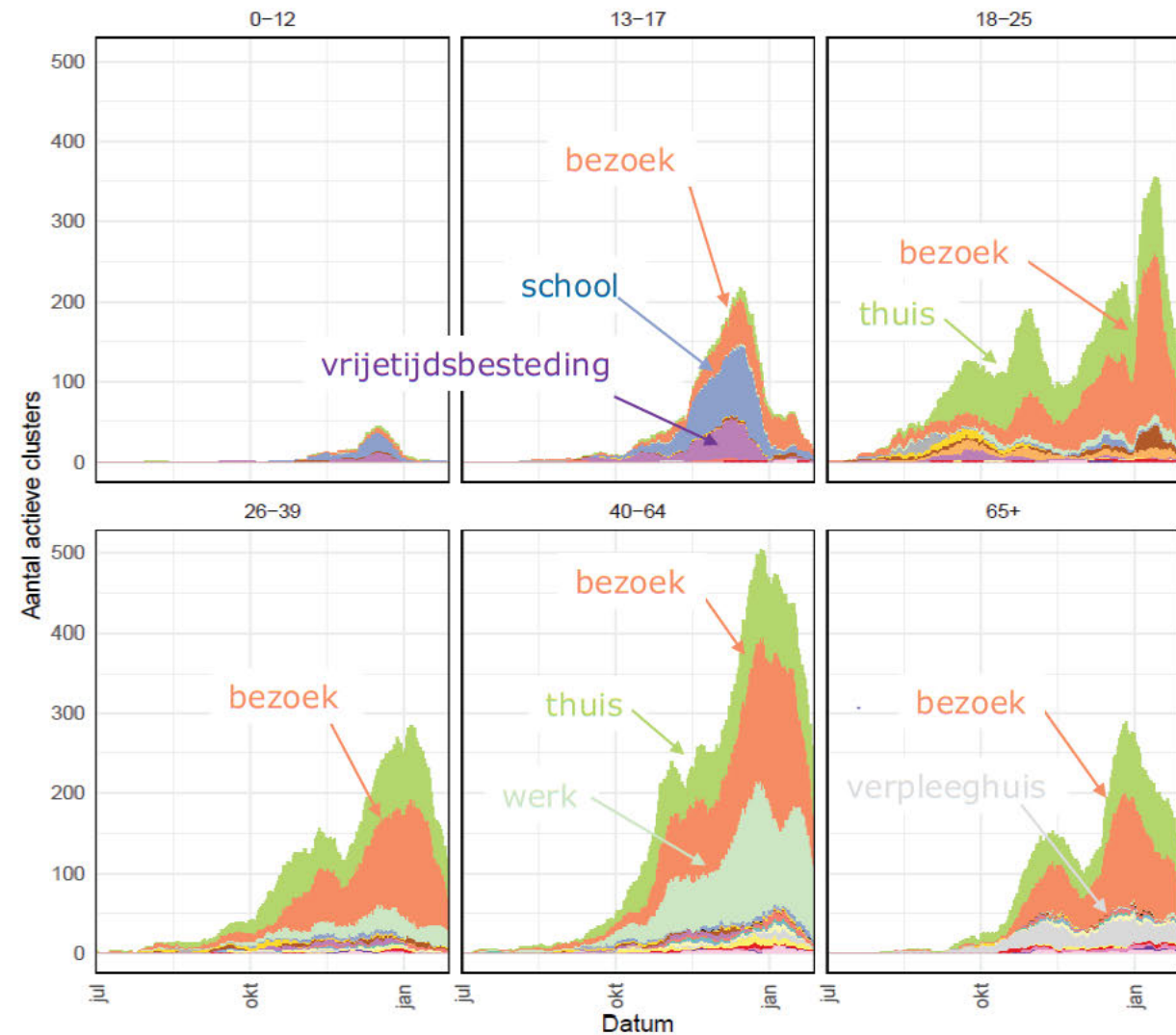
- voor schoolsluiting veelal buitenshuis besmet door leeftijdsgenoten, en besmetten vervolgens ouders
- na kerstvakantie (schoolsluiting en lockdown) besmettingen zeer gereduceerd

COVID-19

setting clusters en leeftijdcohort

Cluster setting

- Thuisituatie (huisgenoten en partner, niet samenwonend)
- Bezoek in de thuisituatie (van of bij familie, vrienden, enz.)
- Werksituatie
- School en kinderopvang
- Medereiziger / reis / vakantie
- Vlucht
- Horeca
- Feest (feest, verjaardag, borrel, bruiloft, enz.)
- Studentenvereniging/-activiteiten
- Vrijtijdsbesteding, zoals sportclub
- Religieuze bijeenkomsten
- Koor
- 1e lijn gezondheidszorg / huisarts
- 2e lijn gezondheidszorg / ziekenhuis
- Overige gezondheidszorg
- Verpleeghuis of woonzorgcentrum voor ouderen
- Woonvoorziening voor mensen met een beperking
- Overige woonvoorziening
- Dagopvang voor ouderen en mensen met een beperking
- Overige dagopvang
- Uitvaart

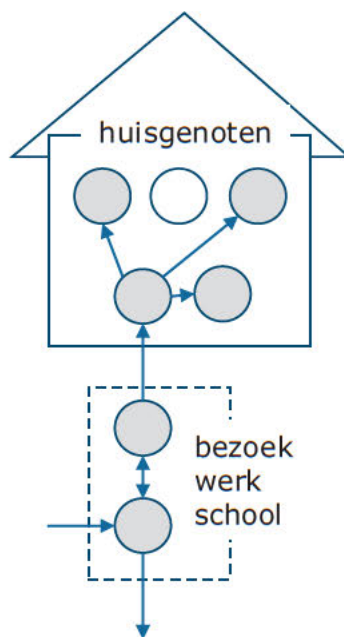
COVID-19

setting clusters en meerdere leeftijdsgroepen

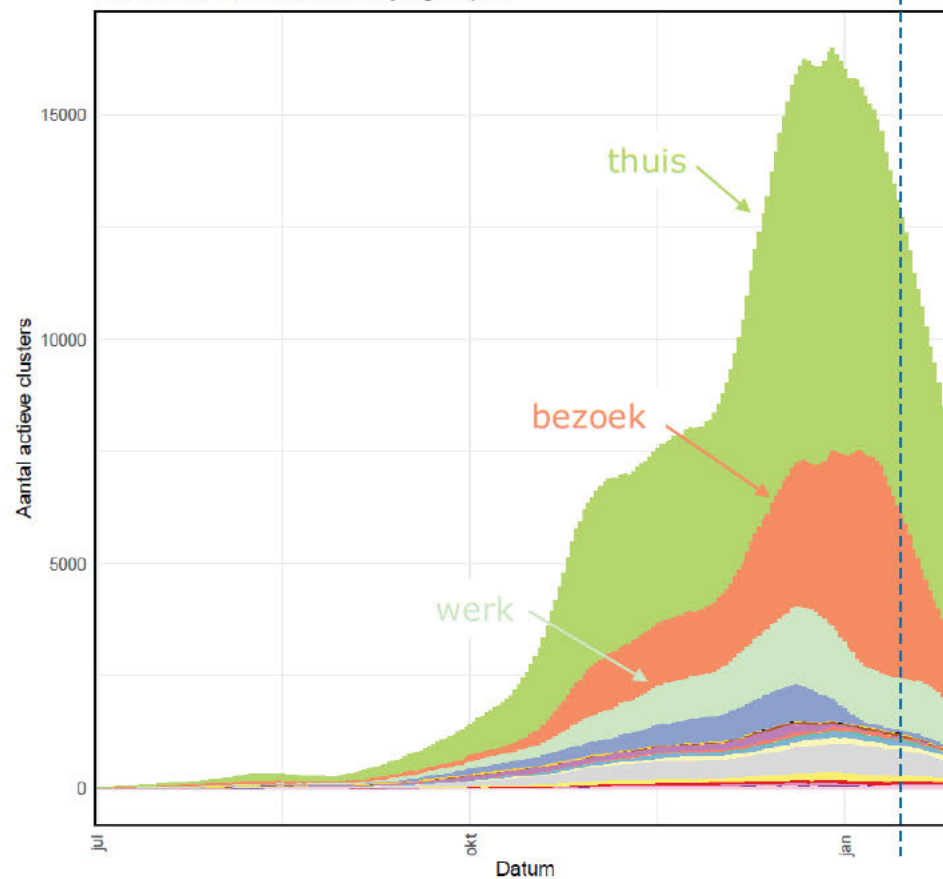

Cluster setting

- Thuisituatie (huisgenoten en partner, niet samenwonend)
- Bezoek in de thuisituatie (van of bij familie, vrienden, enz.)
- Werksituatie
- School en kinderopvang
- Medereiziger / reis / vakantie
- Vlucht
- Horeca
- Feest (feest, verjaardag, borrel, bruiloft, enz.)
- Studentenvereniging/-activiteiten
- Vrijtijdsbesteding, zoals sportclub
- Religieuze bijeenkomsten
- Koor
- 1e lijn gezondheidszorg / huisarts
- 2e lijn gezondheidszorg / ziekenhuis
- Overige gezondheidszorg
- Verpleeghuis of woonzorgcentrum voor ouderen
- Woonvoorziening voor mensen met een beperking
- Overige woonvoorziening
- Dagopvang voor ouderen en mensen met een beperking
- Overige dagopvang
- Uitvaart

Clusters met meerdere leeftijdsgroepen

COVID-19

setting en grootte clusters

11

op 28 januari
totaal aantal clusters:
7145 actieve clusters* over settings

cluster = minimaal 3 gelinkte cases
^ keten van gelinkte clusters binnen eenzelfde setting

mediane grootte clusters:
3 – 13 personen (min-max: 3-254)

	Aantal actieve clusters	% van totaal aantal actieve clusters	Aantal individuele meldingen	Mediane grootte clusters (min - max)
Thuisituatie (huisgenoten en partner, niet samenwonend)	3816	53.4	15615	3.0 (3-189)
Bezoek in de thuisituatie (van of bij familie, vrienden, enz.)	1491	20.9	6088	3.0 (3-24)
Werksituatie	977	13.7	7168	4.0 (3-133)
Verpleeghuis of woonzorgcentrum voor ouderen	367	5.1	7922	13.0 (3-254) ①
Woonvoorziening voor mensen met een beperking	76	1.1	605	6.0 (3-61)
Overige gezondheidszorg	70	1.0	357	4.0 (3-25)
School en kinderopvang	67	0.9	1536	4.0 (3-1114)^
2e lijn gezondheidszorg / ziekenhuis	52	0.7	1839	9.5 (3-222) ②
Religieuze bijeenkomsten	39	0.5	183	3.0 (3-17)
Overige woonvoorziening	38	0.5	154	3.0 (3-9)
Uitvaart	34	0.5	185	4.0 (3-17)
Dagopvang voor ouderen en mensen met een beperking	25	0.3	98	3.0 (3-10)
1e lijn gezondheidszorg / huisarts	24	0.3	86	3.0 (3-5)
Feest (feest, verjaardag, borrel, bruiloft, enz.)	19	0.3	74	3.0 (3-7)
Hospice	15	0.2	64	3.0 (3-15)
Vrijtijdsbesteding, zoals sportclub	10	0.1	41	3.0 (3-9)
Horeca	9	0.1	31	3.0 (3-5)
Studentenvereniging/ -activiteiten	7	0.1	30	4.0 (3-6)
Overige dagopvang	4	0.1	15	3.0 (3-6)
Medereiziger / reis / vakantie	3	0.0	14	5.0 (3-6)
Vlucht	1	0.0	3	3.0 (3-3)
Koor	1	0.0	4	4.0 (4-4)

COVID-19

setting en individuele gerelateerde gevallen BCO meldingen

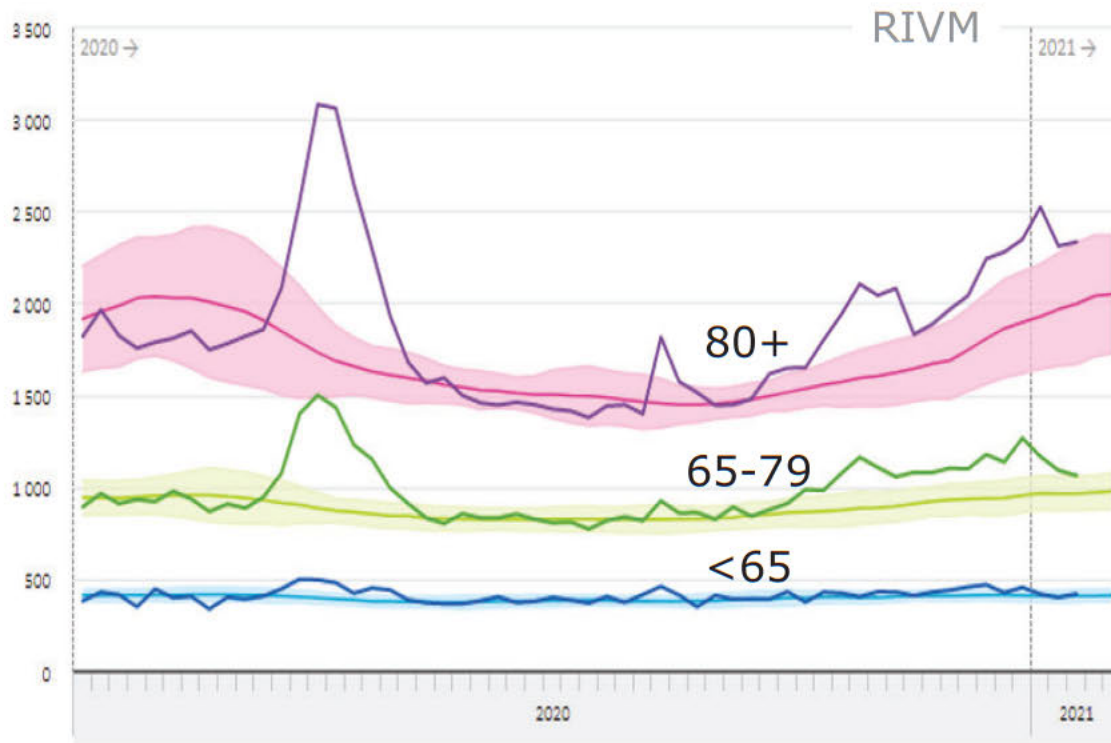
Gerelateerde ziektegevallen aanwezig	Vanaf 30 november		Afgelopen week	
	Aantal	%	Aantal	%
Totaal gemeld	448440		33695	
Ja, setting vermeld	277369	61.9	18925	56.2
Ja, setting niet vermeld	1650	0.4	155	0.5
Ja, setting onbekend	762	0.2	40	0.1
Nee	121804	27.2	6920	20.5
Niet vermeld	46855	10.4	7655	22.7

Setting	Vanaf 30 november		Afgelopen week ⁵	
	Aantal	%	Aantal	%
Thuisituatie (huisgenoten inclusief niet-samenwonende partner)	141478	51.0	10375	54.8
Bezoek in de thuisituatie (van of bij familie, vrienden, enz.)	68791	24.8	3846	20.3
Werk situatie	40604	14.6	3323	17.6
Verpleeghuis of woonzorgcentrum voor ouderen ⁴	18240	6.6	1257	6.6
2e lijn gezondheidszorg / ziekenhuis	3554	1.3	297	1.6
Woonvoorziening voor mensen met een beperking	3431	1.2	258	1.4
Overige gezondheidszorg	2869	1.0	217	1.1
School en kinderopvang	12747	4.6	189	1.0
Overige woonvoorziening	1799	0.6	115	0.6
Religieuze bijeenkomsten	1528	0.6	104	0.5
1e lijn gezondheidszorg / huisarts	983	0.4	94	0.5
Dagopvang voor ouderen en mensen met een beperking	914	0.3	77	0.4
Uitvaart	950	0.3	82	0.4
Feest (feest, verjaardag, borrel, bruiloft, enz.)	912	0.3	52	0.3
Medereiziger / reis / vakantie	354	0.1	21	0.1
Vlucht	173	0.1	13	0.1
Horeca	404	0.1	26	0.1
Studentenvereniging/-activiteiten	263	0.1	16	0.1
Vrijtijdsbesteding, zoals sportclub	2075	0.7	20	0.1
Overige dagopvang	306	0.1	26	0.1
Hospice	430	0.2	24	0.1
Koor	74	0.0	2	0.0
Overig	2756	1.0	220	1.2

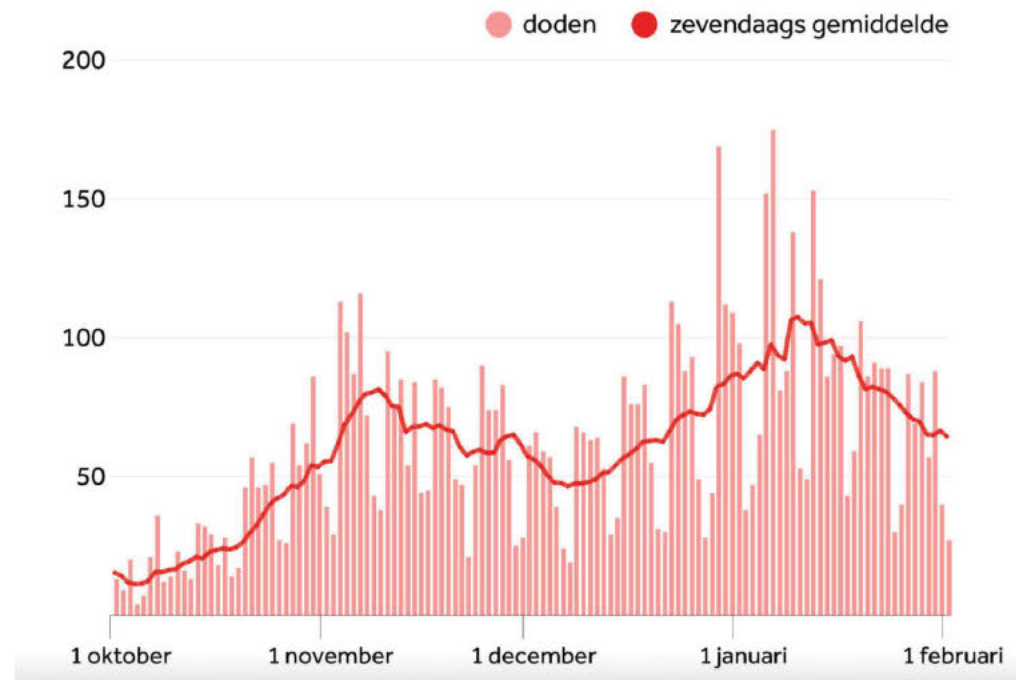
COVID-19

oversterfte half januari

Door het RIVM gemelde coronadoden

cf. RIVM/NOS

RIVM: De oversterfte in de tweede golf was het hoogst in de afgelopen twee weken (week 1 en 2 2021) met een oversterfte van ongeveer 1000. Voor de tweede golf liggen de schattingen van de totale oversterfte wel dicht bij elkaar: 9,395 (schatting RIVM) en bijna 9000 (schatting CBS).

COVID-19

beeld epidemiologie

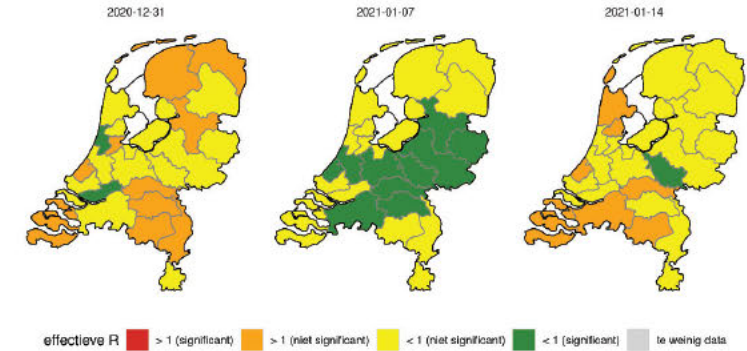
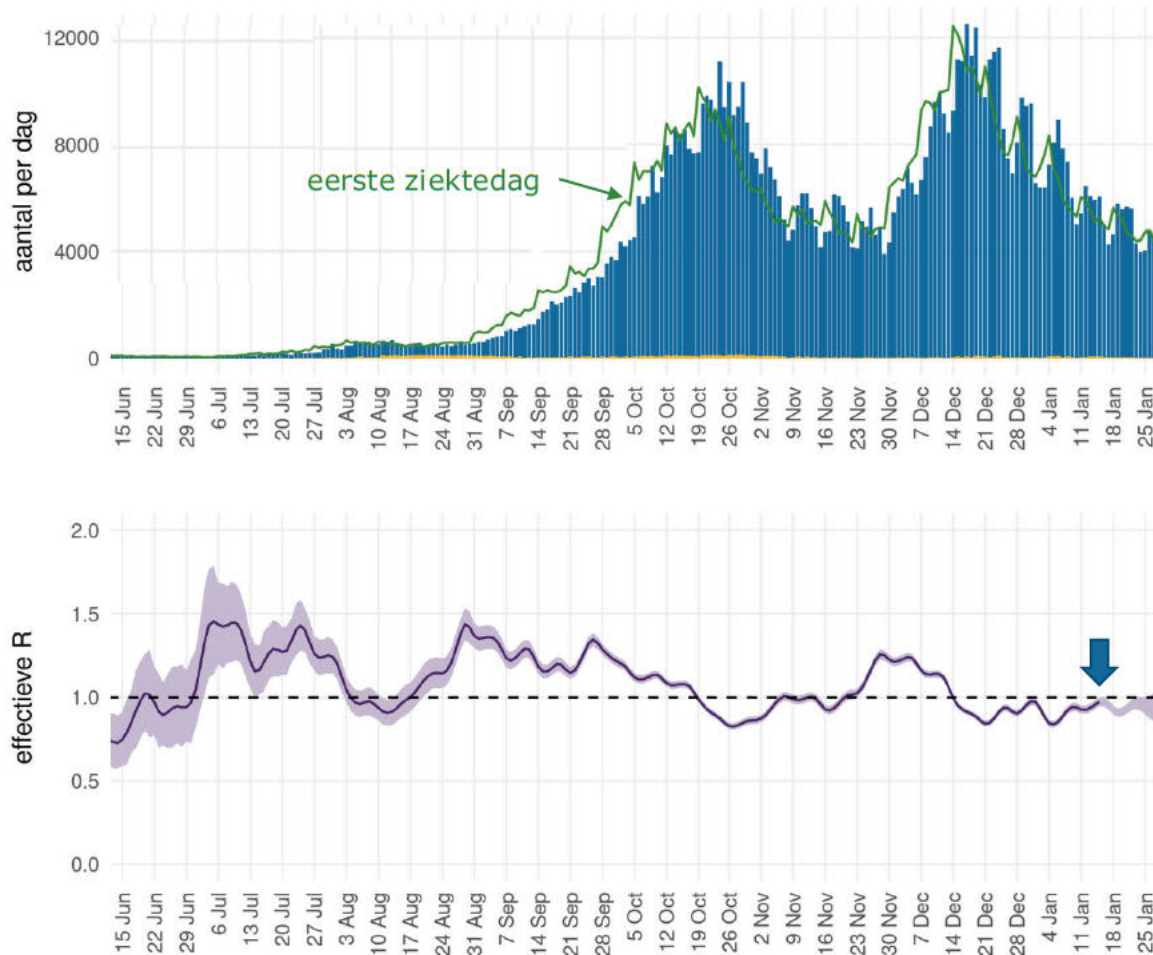
- afname aantal nieuwe meldingen
maar – nog steeds incidentie “ernstig” (~ 190 meldingen per 100.000/week) en forse verschillen tussen regio's ($\sim 140 - 300$ meldingen per 100.000/week)
- COVID-19-achtige klachten afgenomen in lijn met afgenomen testvraag
maar – percentage positieve testen nog hoog ($\sim 11.1\%$)
- instroom ziekenhuis en IC lijkt over piek heen, maar daalt slechts langzaam
- langzame verdere daling meldingen instellingen
- oversterfte ook in 2021 verhoogd

Corona varianten overschaduwden positief beeld – VOC 202012/01 = B.1.1.7, etc.

COVID-19

reproductiegetal op meldingen Osiris

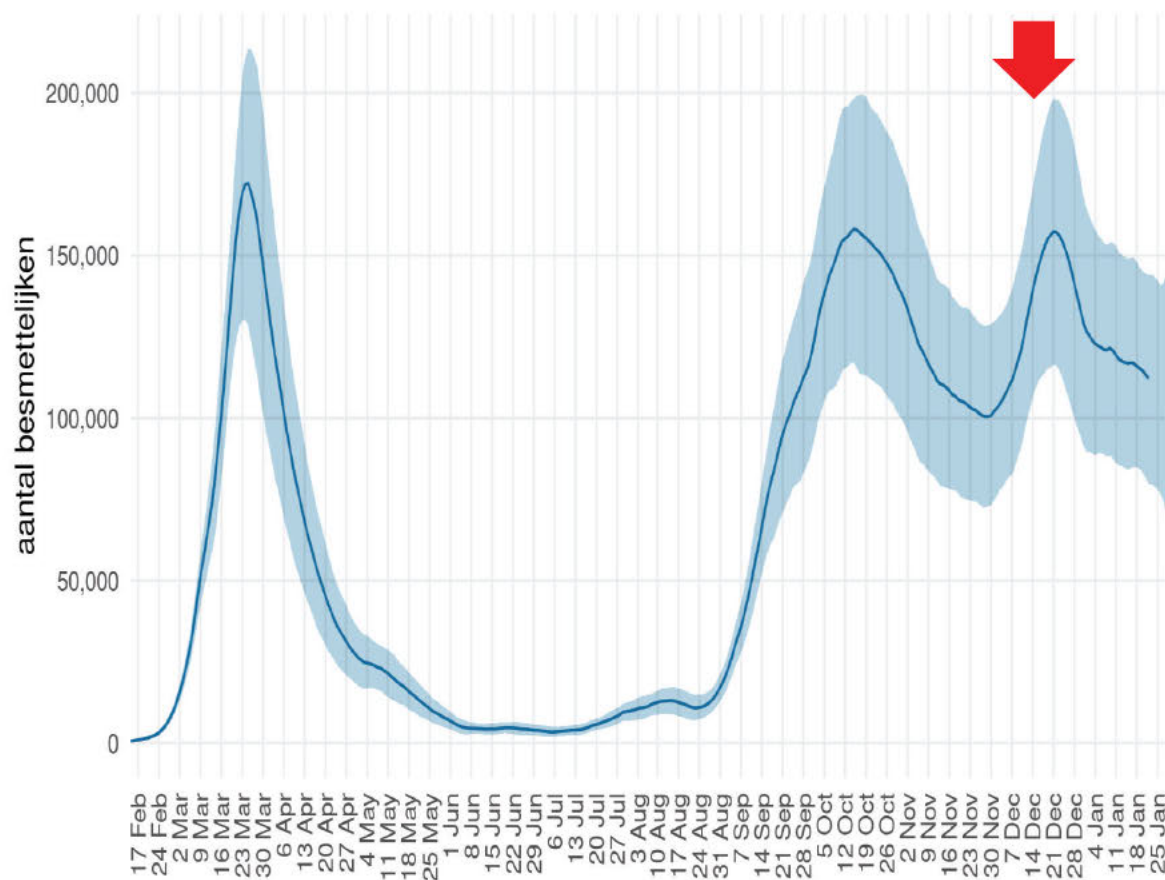
OSIRIS

- **Blauw:** meldingen naar meldingsdatum
- **Grijs:** verwachte meldingen (correctie voor rapportage-vertraging)
- **Groen:** eerste ziektedag van gemelde patiënten
- Data recenter dan 22 januari zijn onzeker
- **Paars:** reproductiegetal, aantal secundaire besmettingen per geval
 - reflecteert toename en afname van groene epicurve
 - volgens Wallinga & Lipsitch Proc R Soc B 2007
- Schattingen recenter dan 15 januari zijn onzeker

Schatting **15 januari: 0.97** (0.94 - 1.00)

COVID-19

beeld aantal besmettelijken

- Gebaseerd op CoronaPienter juni 2020
- Gebaseerd op ziekenhuisopnames NICE
- **Blauw**: aantal besmettelijken naar 'eerste ziekte dag' (niet alle besmettelijken vertonen symptomen)

Schatting **21 januari**: **113.264** (81.464 – 144.511)

dagen	reproductiegetal			
	0,8	0,85	0,9	0,95
0	140000	140000	140000	140000
4	112000	119000	126000	133000
8	89600	101150	113400	126350
12	71680	85978	102060	120033
16	57344	73081	91854	114031
20	45875	62119	82669	108329
24	36700	52801	74402	102913
28	29360	44881	66962	97767

~40 IC/dag

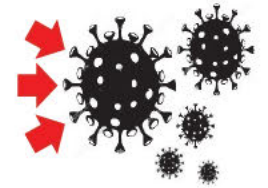
~10 IC/dag

~25 IC/dag

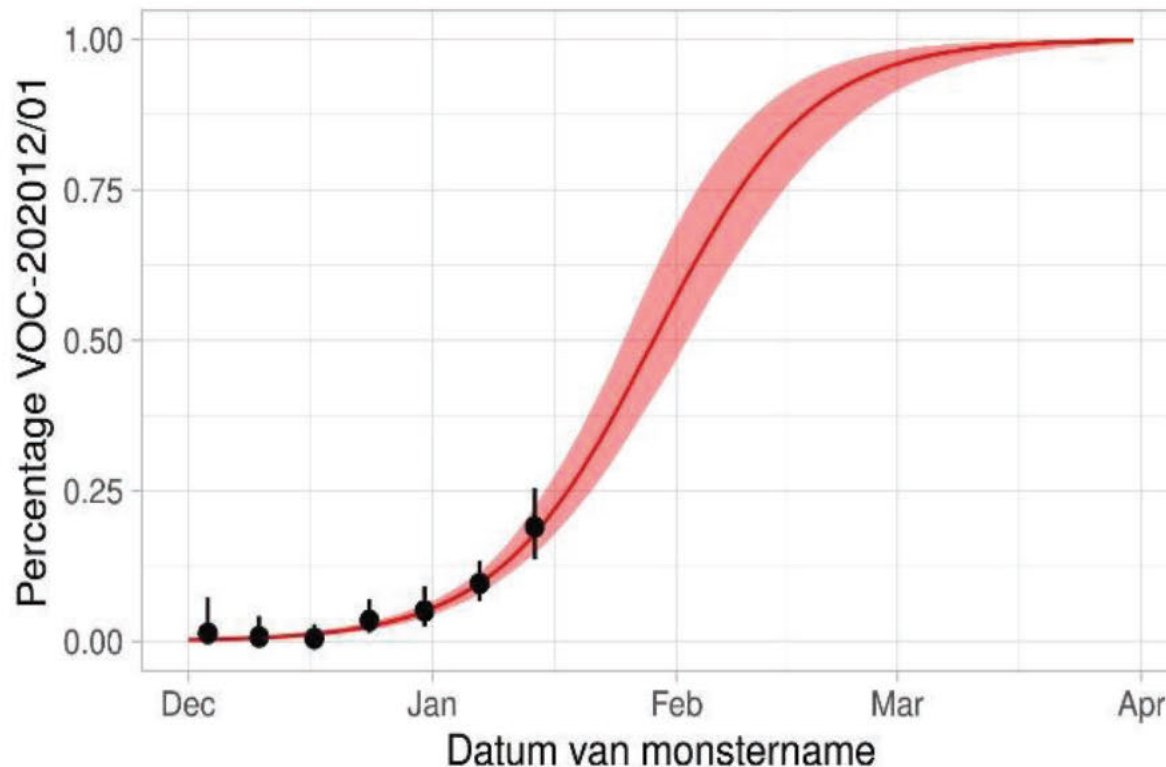
COVID-19

VOC-202012/01 in kiemsurveillance

Inschatting toename VOC-202012/01 in Nederland

Relevante varianten in NL:

VOC202012/01 = VK-variant

501Y.V2 = Zuid-Afrika variant

501Y.V3 = Braziliaanse variant P1/P2

modelinschatting
(95% Pred. Int.)

datapunten

fitdata (uit kiemsurveillance)

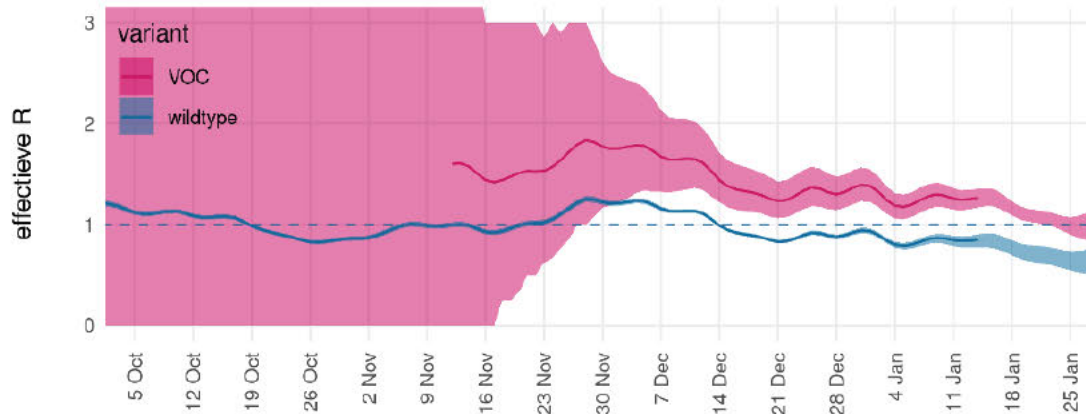
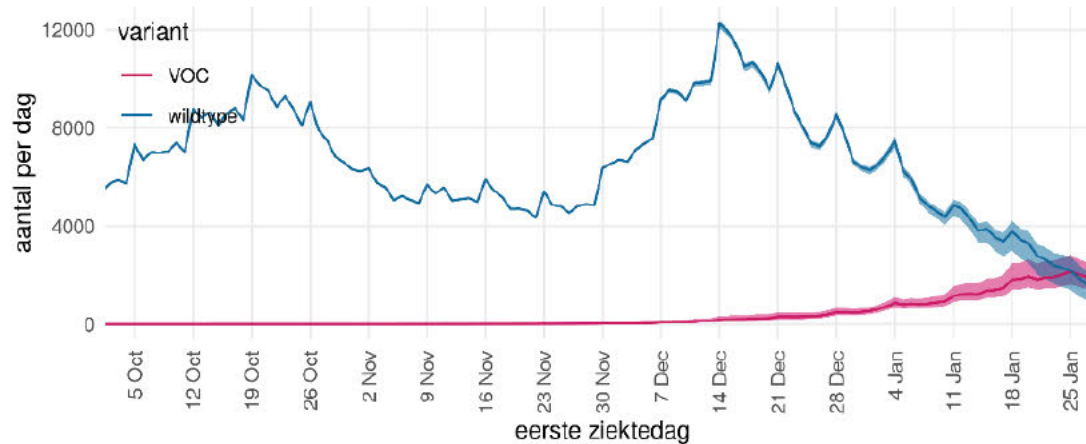
effectief reproductiegetal voor
VOC-202012/01 is 47% hoger
(CI: 40 – 54%) dan wildtype

COVID-19

reproductiegetal op meldingen Osiris

gebaseerd op meldingen uit OSIRIS data 2021-01-28

Uit analyse Nederlandse data:

- verdubbelingstijd van 6.8 dagen
- op 26 januari 50% van EZD UK variant

Schatting 15 januari:

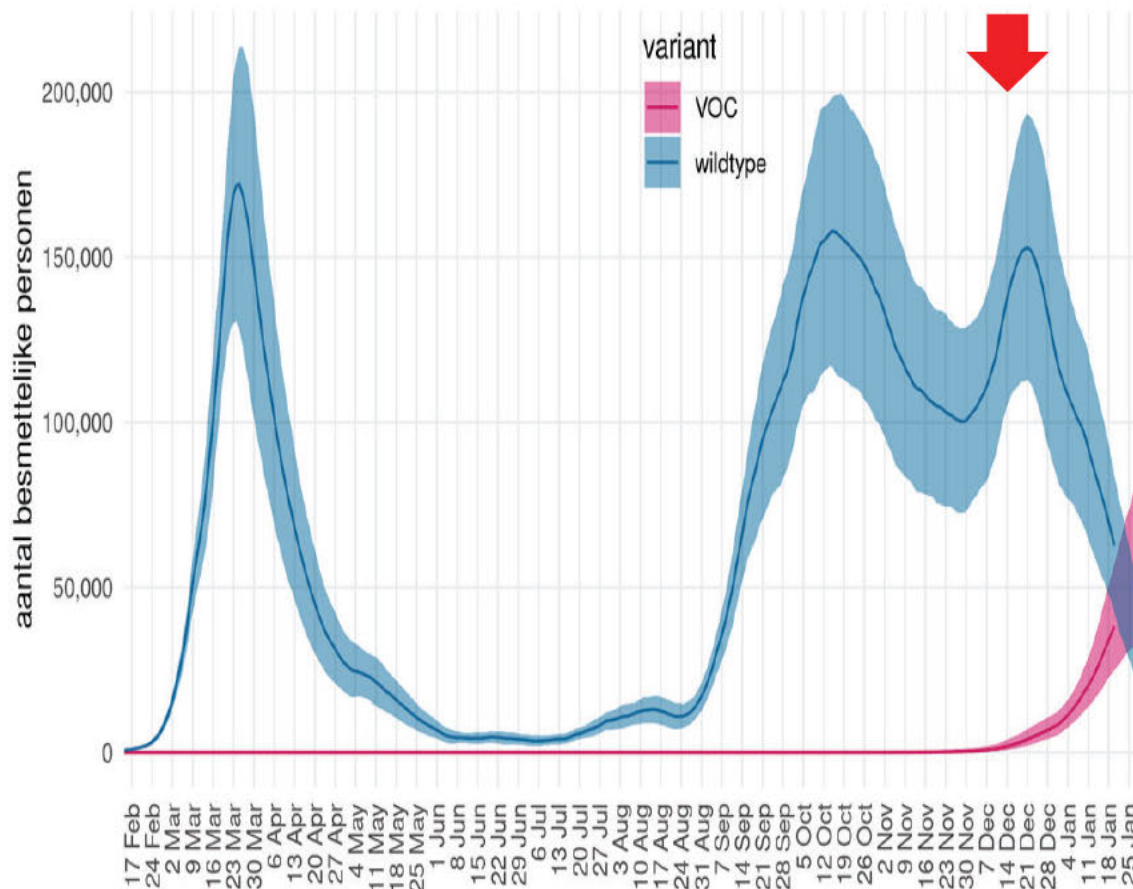
- **samen:** **0.97** (0.94 - 1.00)
- VOC: 1.28 (1.19 - 1.36)
- wildtype: 0.86 (0.78 - 0.92)

Van 2 tot 15 januari:

VOC gemiddeld 49% hogere R_t dan wildtype

COVID-19

beeld aantal besmettelijken

Uit analyse Nederlandse data:

- Verdubbelingstijd van 6.8 dagen
- Op 26 januari 50% van EKD UK variant

Schatting **20 januari:**

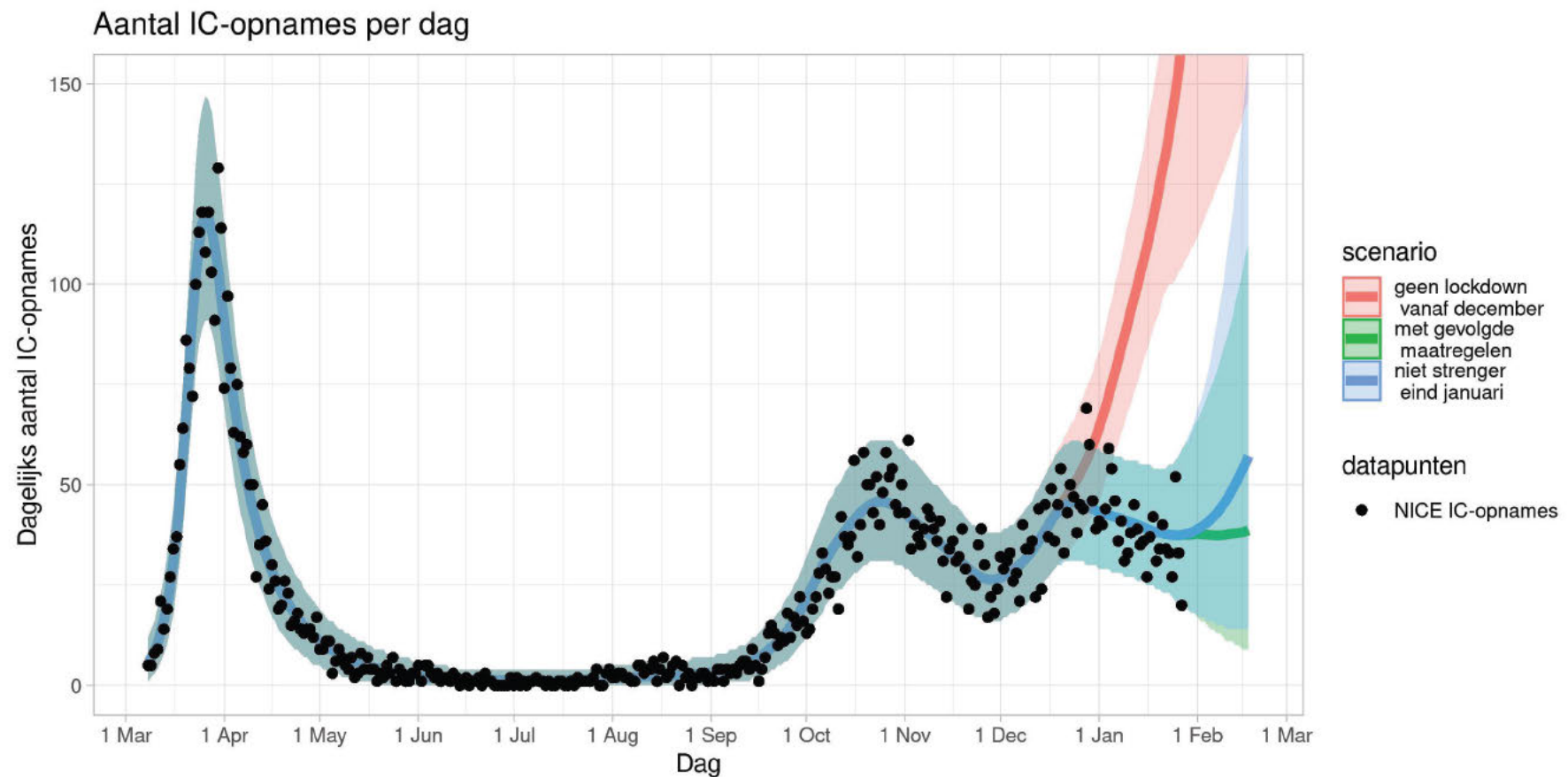
- **samen: 114.678** (83.184 – 145.842)
- VOC: 38.249 (24.971 – 57.125)
- wildtype: 62.748 (42.271 – 83.903)

twee analyses, samen is ongeveer VOC + wildtype

verandering tov vorige week: onzekerheid in schatting
groeicurve UK variant meegenomen

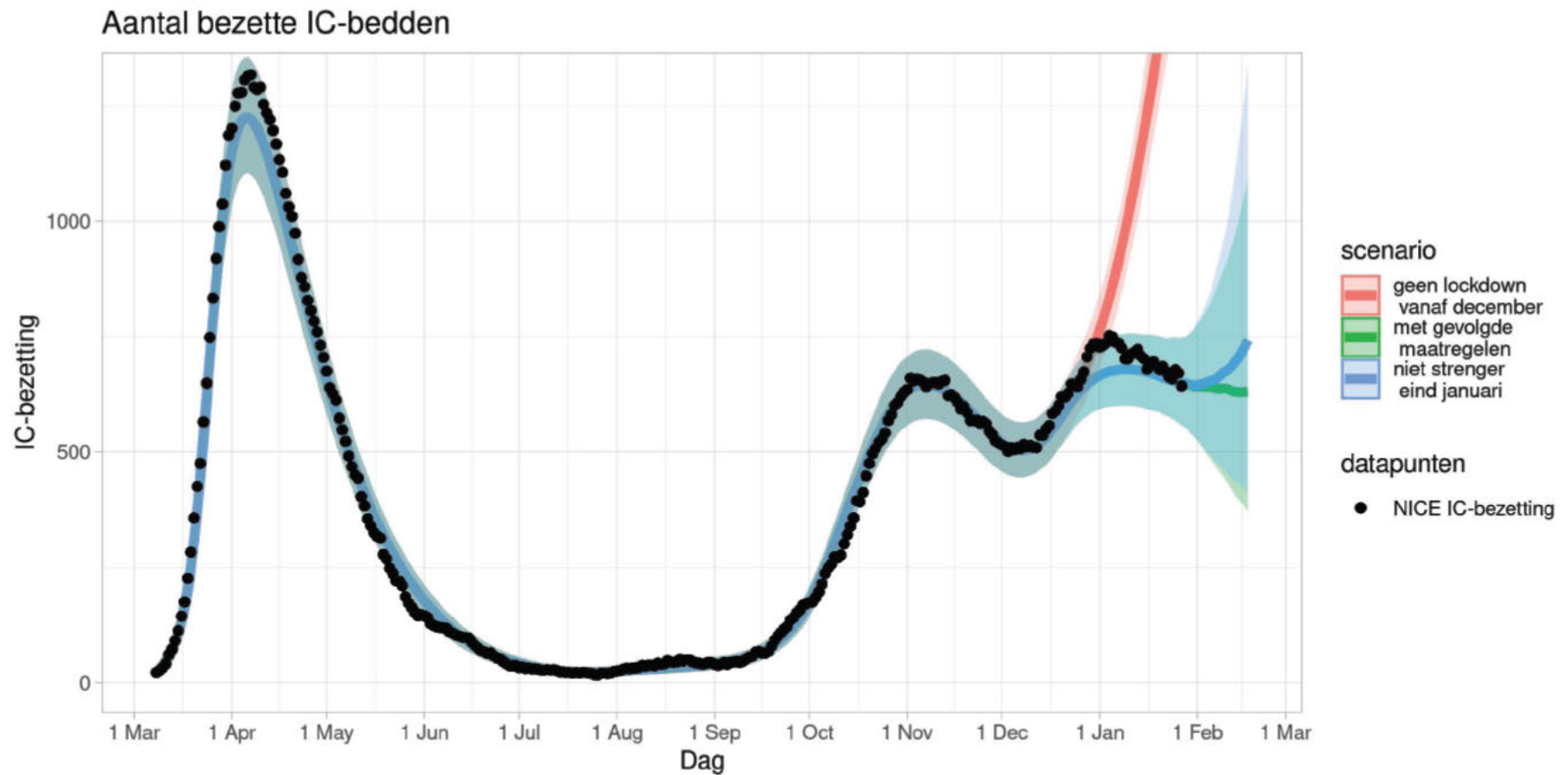
Nieuwe IC-opnames van patiënten met COVID-19

Gegevens in figuur niet gecorrigeerd voor rapportagevertraging

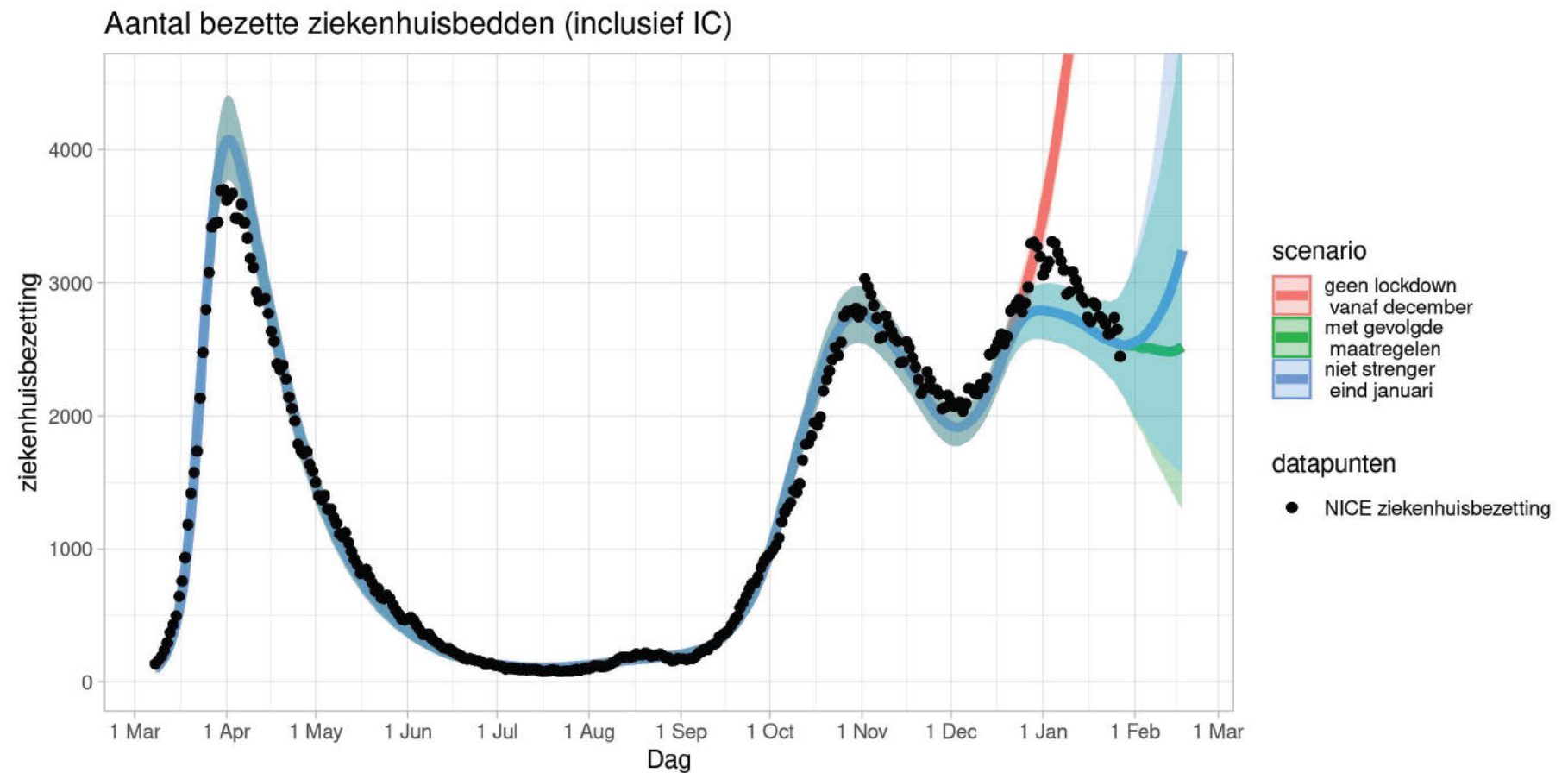
Bezette IC-plaatsen door patiënten met COVID-19

Gegevens in figuur niet gecorrigeerd voor rapportagevertraging

Bezette ziekenhuisbedden met COVID-19

Gegevens in figuur niet gecorrigeerd voor rapportagevertraging

Scenario's op langere termijn

Kolommen

- vaccinatie volgens schema: vaccin werkt óók tegen transmissie
- vaccinatie volgens schema: vaccin werkt niet tegen transmissie
- geen vaccinatie

Rijen

- huidige lockdown voortzetten
- basisscholen/kinderopvang open, avondklok/max 1 persoon behouden
- basisscholen/kinderopvang open, afschaffen avondklok/max 1 persoon
- idem plus scholen/winkels open volgens routekaart "zeer ernstig"

- grote onzekerheidsmarges
- afname wordt veroorzaakt door immuniteitsopbouw, aanname dat iedereen na infectie beschermd is
- met seizoen effect

Vaccinatiestrategie

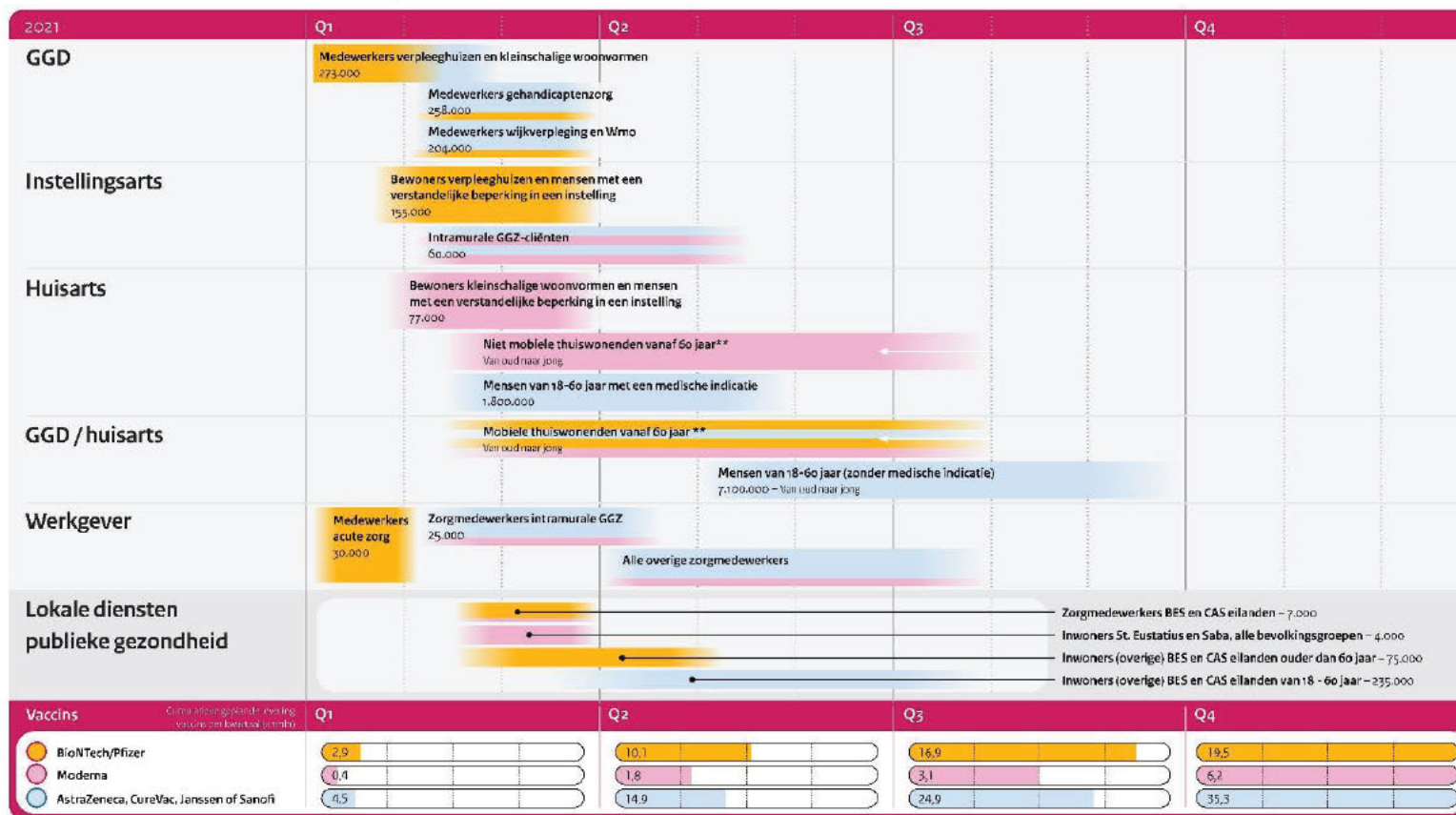

Vaccinatiestrategie*

Afbeelding 1

*Let op! De gegevens waarop deze afbeelding is gebaseerd veranderen continue. Start- en snelheid van vaccineren zijn voortdurend aan veranderingen onderhevig. De planning is

afhankelijk van o.a. goedkeuring, werking, levering en distributie van de vaccins. Op basis van ontwikkelingen en adviezen kan ook veranderen welke groep welk vaccin krijgt.

Vaccinerende zorgmedewerkers mogen zichzelf inenten met het vaccin dat ze toedienen.

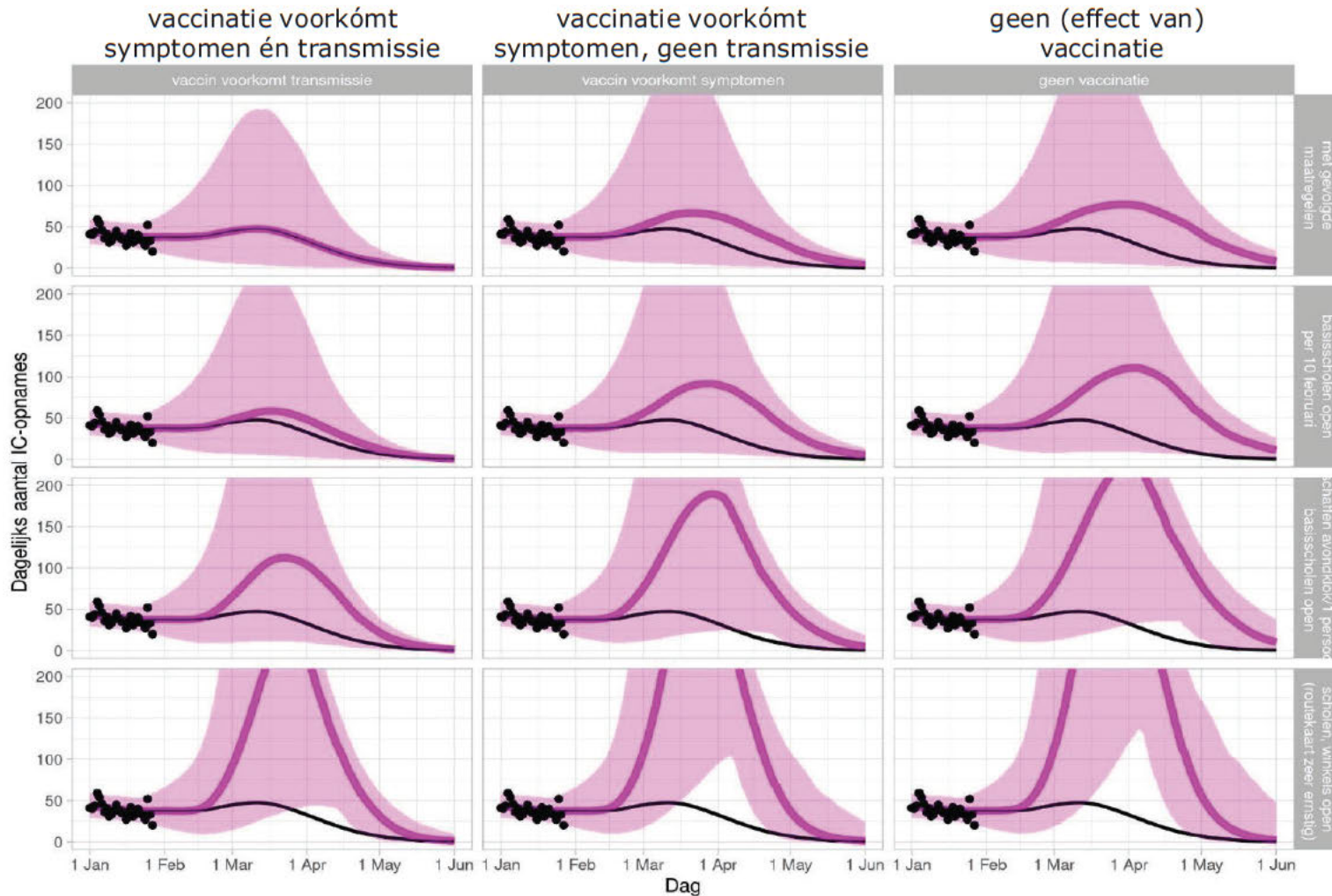
**De totale omvang van de groep mobiele en niet mobiele thuiswonenden vanaf 60 jaar bedraagt circa 3.300.000 personen.

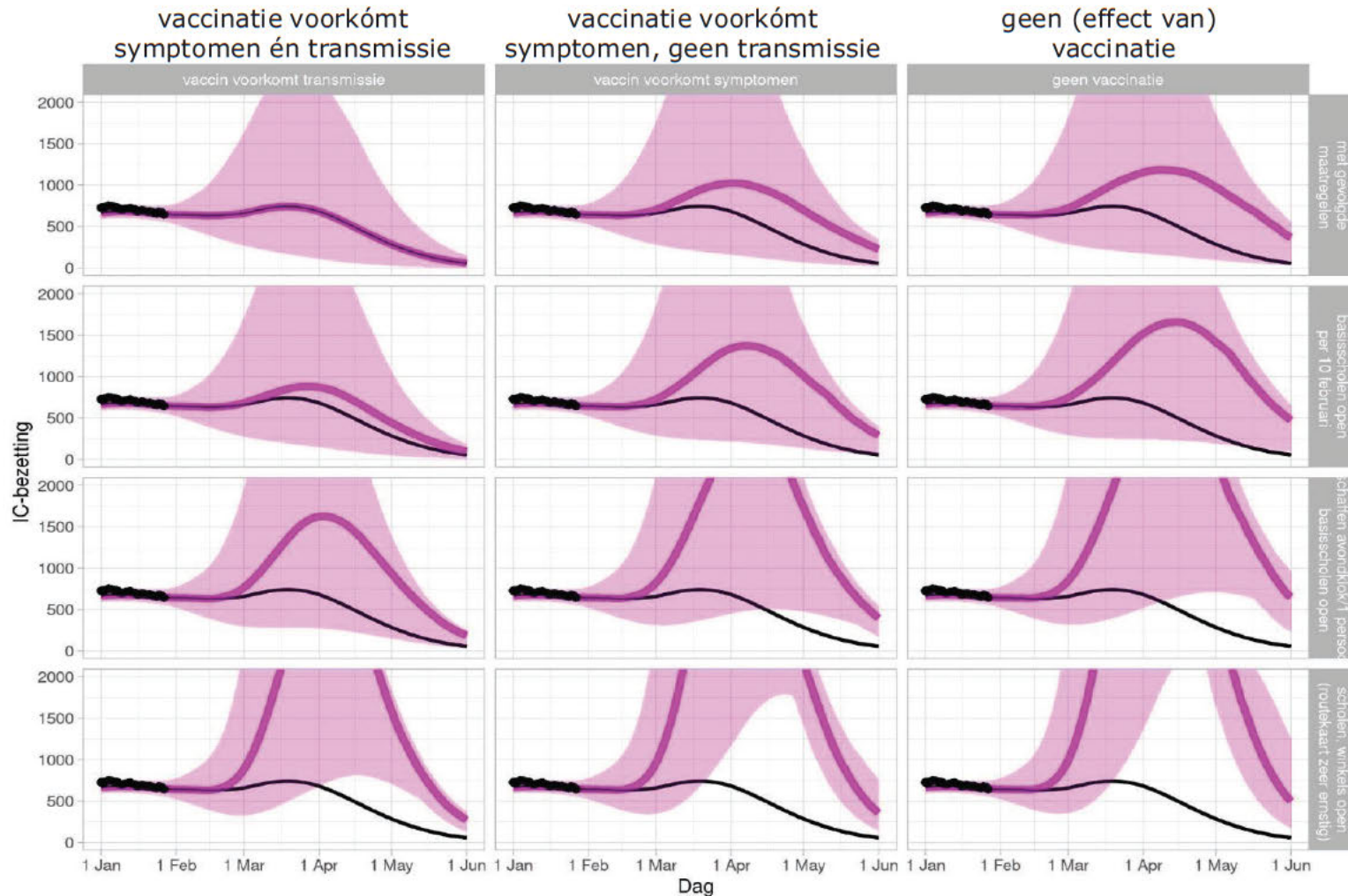
Scenario's en modellen

IC-opnames scenario's

IC-bedzetting scenario's

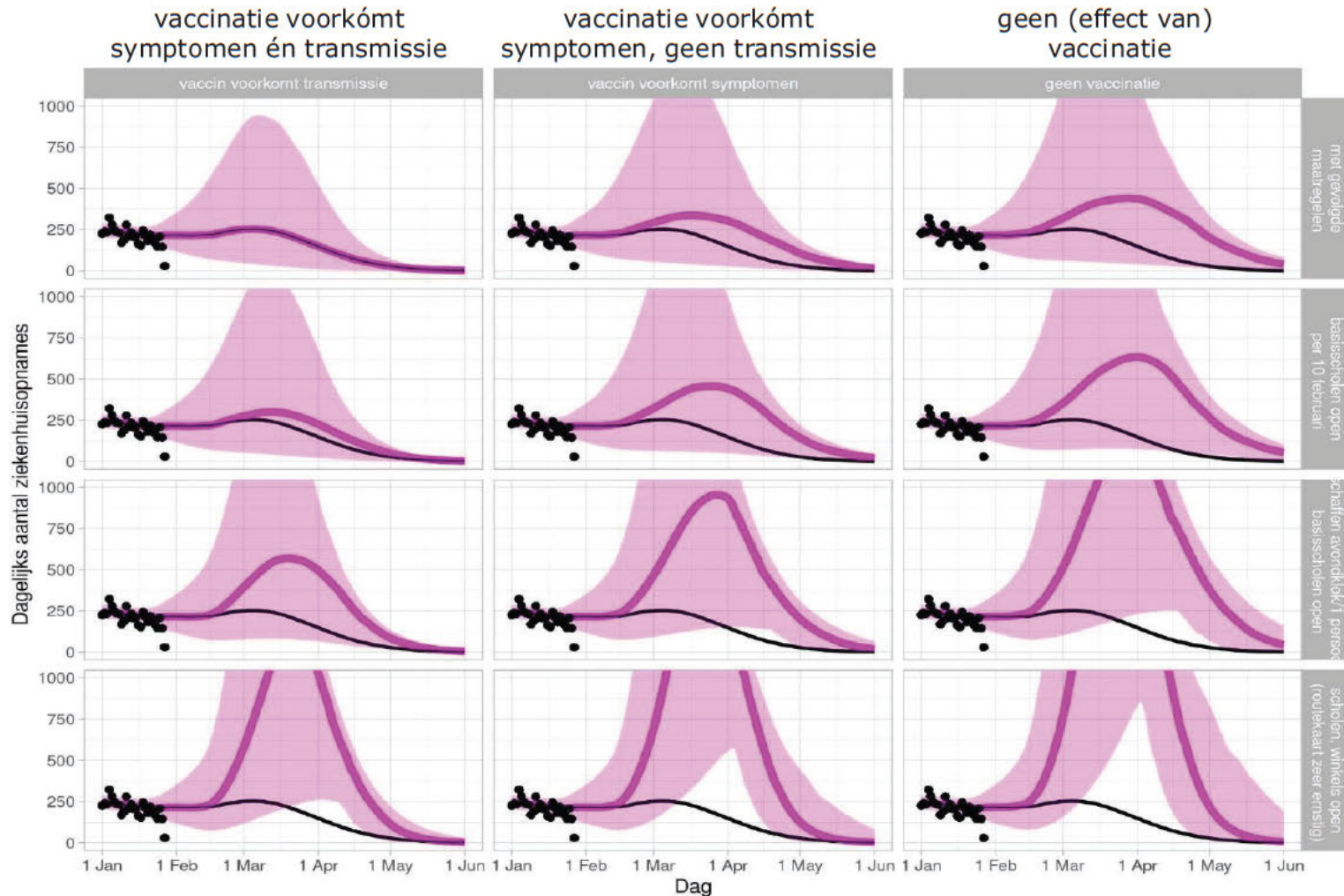
met *alle*
huidige
maatregelen

per 9 februari po/ko
open

idem, met 'lichtere'
lockdown

idem, met vo scholen
en winkels open
(cf. "zeer ernstig")

Ziekenhuisopnames scenario's

scenario
 Huidige beleid (zonder vaccinatie)
 Alternatief (zie rij, kolom)

datapunten
 NICE IC-opnames

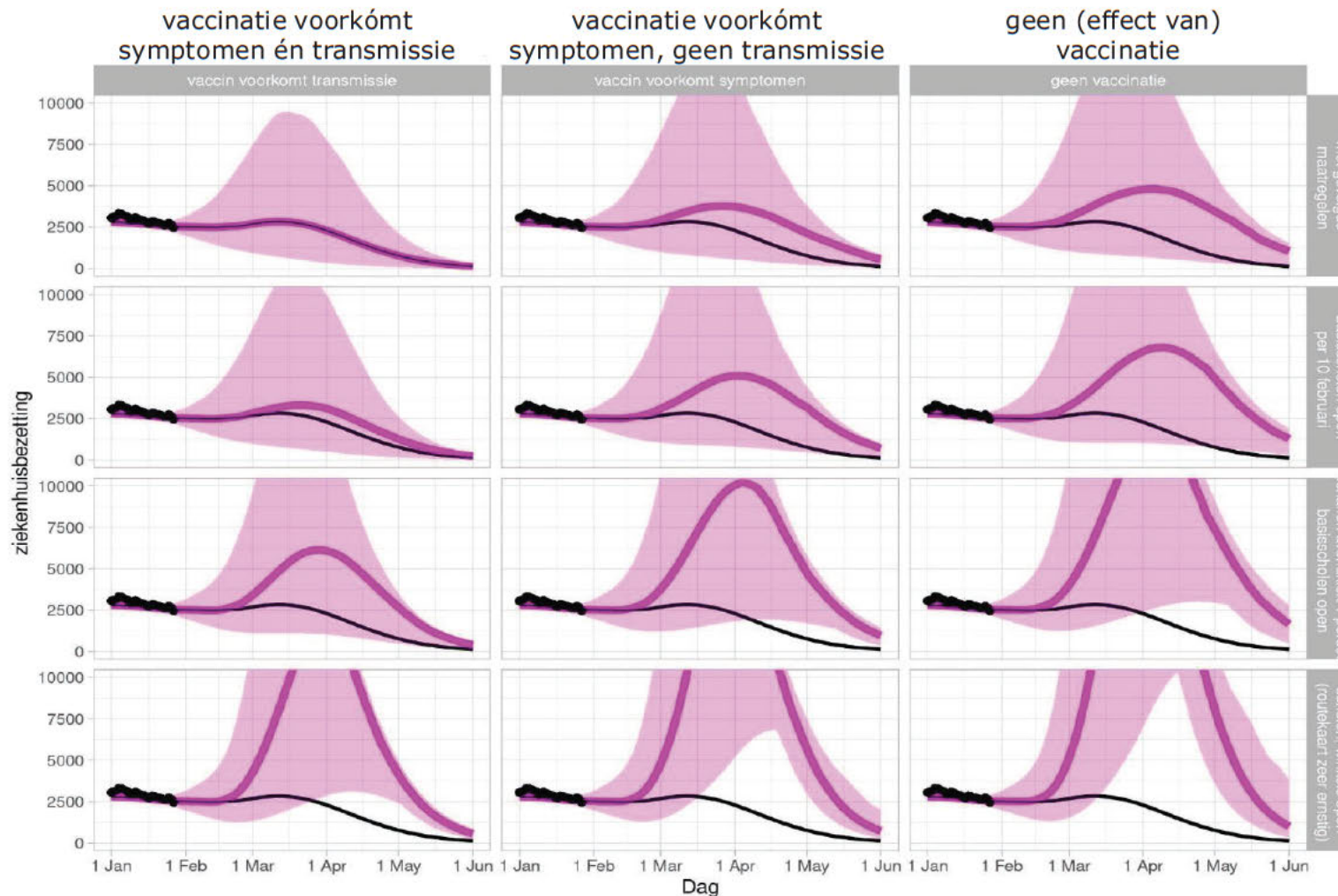
met *alle*
huidige
maatregelen

per 9 februari po/ko
open

idem, met 'lichtere'
lockdown

idem, met vo scholen
en winkels open
(cf. "zeer ernstig")

Ziekenhuisbezetting scenario's

scenario
 Huidige beleid (zonder vaccinatie)
 Alternatief (zie rij, kolom)
 datapunten
 NICE IC-opnames

met *alle*
huidige
maatregelen

per 9 februari po/ko
open

idem, met 'lichtere'
lockdown

idem, met vo scholen
en winkels open
(cf. "zeer ernstig")

Voorlopige samenvatting scenario's

- Grote onzekerheid – brede onzekerheidsmarges rondom mediaan
- Risico op hoge zorgpiek a.g.v. UK-variant blijft hoog zonder strenge lockdown, *ondanks* vaccinatie
- Toch: flinke reductie a.g.v. vaccinatie, *mits* transmissie voorkomen wordt dus versnellen van aanlevering vaccins mogelijk groot effect
- Huidige maatregelen inclusief vaccinatie lijken een hoge derde golf te voorkomen, *echter*
 - bij langdurig effectieve avondklok en 1 bezoeker per huishouden
 - beperkte toename bij openen primair onderwijs en kinderopvang ↔ OMT-advies ↔ click&collect

veel onzekerheid (ook vanwege de vele variant SARS-CoV-2 virussen)
moet nog aan model gesleuteld worden

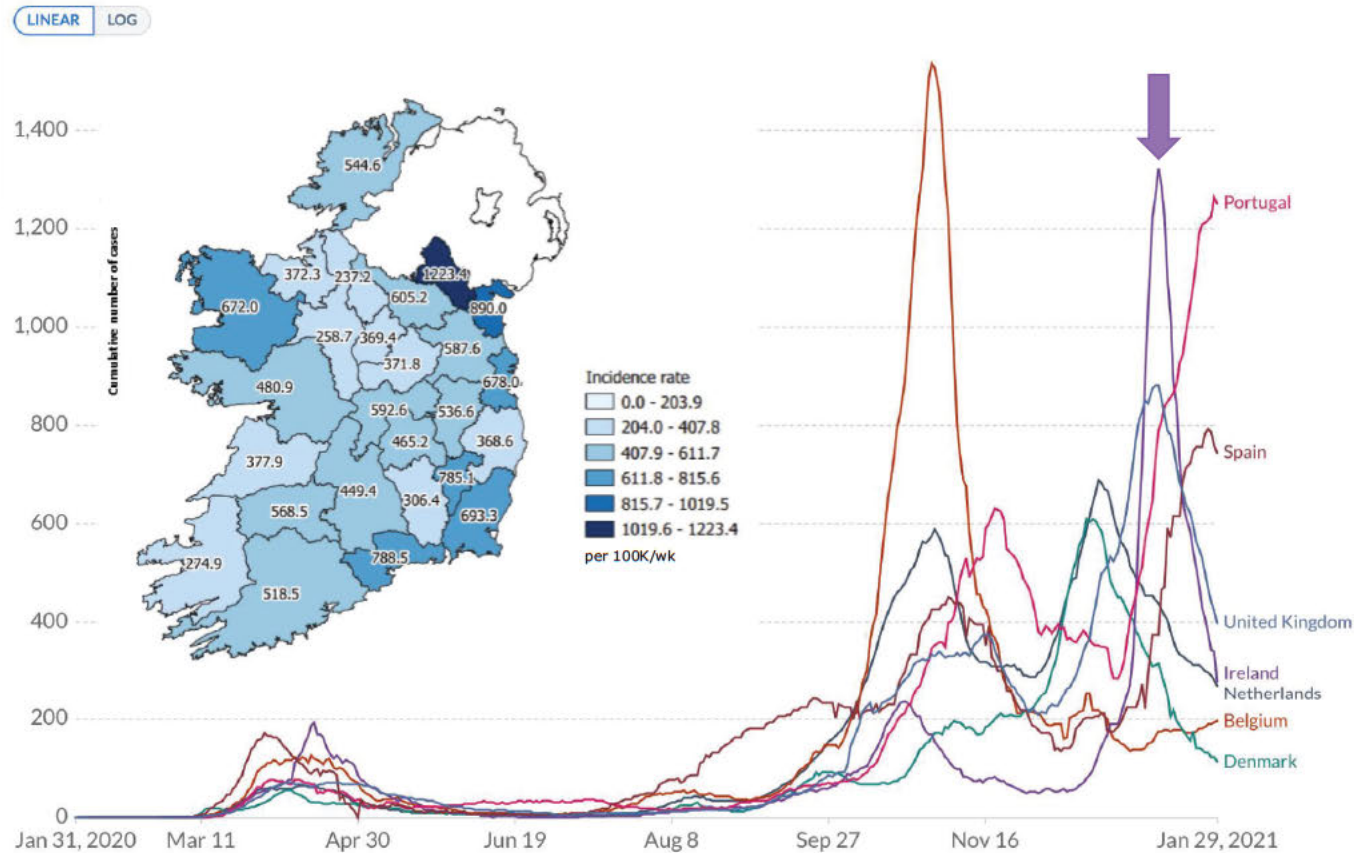
Internationaal

Daily new confirmed COVID-19 cases per million people

Shown is the rolling 7-day average. The number of confirmed cases is lower than the number of actual cases; the main reason for that is limited testing.

Our World
in Data

Source: Johns Hopkins University CSSE COVID-19 Data - Last updated 30 January, 09:02 (London time)

CC BY

Ierland – level 5

meer dan 50% VOC202012/01
ziekenhuisbed 2.020 (~ 7132 NL)
IC-bed 221 (~ 900 NL)

blijf thuis, géén bezoek
indien buiten radius 5 km
alleenwonenden 'support bubble'
thuiswerken
tenzij essentieel beroep
scholen gesloten
contactberoepen gesloten
winkels muv voedsel, gesloten
musea gesloten
bouw stilgelegd, tenzij ..
huwelijk max 6
begrafenis max 10
kerkdiensten alleen on-line
sportscholen gesloten